

Dr. Dutka József
ügyvéd

4026 Debrecen, Bethlen u. 35. Fsz. 2., tel: 52/890-931, e-mail: drdutka@gmail.com

Címzett: Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	
Az ügy száma: 5.119-29698/2013	
Dátum: 2013 DEC 06.	
Példány: 1	Melléklet: 3 db

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott TERRA-KONT Kft. (székhely: 4150 Püspökladány, Kálvin János utca 6.) – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, Dr. Dutka József ügyvéd (székhelye: 4026 Debrecen, Bethlen utca 35. fszt. 2.) útján – Magyarország Alaptörvénye 24. cikkének (2) d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján – az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (4026 Debrecen, Perényi u. 1.) útján – az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kfv.IV.35.475/2013/2. számú döntésének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 119/1910-0/2013.	
Példány: 1	Kezeli iroda: R1
Melléklet: 6 db	

TI bírósági akta

I.

A megsemmisíteni kért bírói döntés megnevezése

A megsemmisíteni kért döntés a Kúria Kfv.IV.35.475/2013/2. számú végzése, amellyel a Kúria érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: DKMB) 2013. május 14. napján hozott 9.Kpk.29.698/2013/3. számú végzésének a Pp. 270. §-án alapuló felülvizsgálatát. A Kúria döntésének kézhezvételi időpontja 2013. 10. 18. napja volt.

Az alkotmányjogi panasz a Kúria eljárása és döntése ellen irányul, az Alaptörvényben biztosított jog sérelme ebben az eljárásban következett be.

II.

Az Alaptörvényben biztosított jog:
A tisztességes eljáráshoz való jog

Magyarország Alaptörvényének XXIV. cikk (1) bekezdése előírja, hogy:
„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

A jogszabályok célja szerinti értelmezési kötelezettség

Magyarország Alaptörvényének 28. cikke előírja, hogy:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

A közvetlen érintettség kifejtése

III.1

A TERRA-KONT Termelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság egy közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálatát kérte a bíróságtól, amely eljárásban a DKMB 2013. május 14. napján meghozta 9.Kpk.29.698/2013/3. sorszámú érdemi végzését, amellyel a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 109-111 §-ai alapján előterjesztett felülvizsgálati kérelmet elutasította.

III.2

Ez ellen az érdemi végzés ellen az 1952. évi III. törvény (Pp.) 270. § (2) bekezdése alapján felülvizsgálati kérelem előterjesztésére került sor. A törvény expressis verbis kimondja, hogy:

„A jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától – jogszabálysértésre hivatkozással – a fél, a beavatkozó, valamint a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az kérheti, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.”

III.3

A Kúria ezt a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kfv.IV.35.475/2013/2. számú végzésével hivatalból elutasította azt állítván, hogy a III.1 pontban megjelölt jogerős végzés ellen nem lehet felülvizsgálati kérelmet benyújtani, mert azt a 2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdése kizárja.

III.4

Megjegyzendő, hogy a közigazgatási döntések rendes bíróságok általi felülvizsgálata és a rendes bíróságok döntéseinek Kúria általi felülvizsgálata két teljesen más eljárást takar, noha mindkettő „felülvizsgálat”. Az előbbi eljárásban a rendes bíróság a közigazgatási szerv eljárásának törvényességét vizsgálja a Ket. 109. §-a és a Pp. XX. fejezetében foglalt szabályok szerint, utóbbiban pedig a Kúria mint legfőbb bírósági szerv a rendes bíróság eljárásának törvényességét vizsgálja a Pp. XIV. fejezetében foglaltak szerint.

IV.

A sérelmezett bírói döntés Alaptörvény-ellenességét alátámasztó érvek

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog

alapján bármely bíróságnak vagy hatóságnak a jogszabályok értelmezése során figyelemmel kell lennie a vonatkozó törvényi rendelkezések céljára, így a törvényjavaslat előterjesztői indoklására, illetőleg az egész jogrendszerre is abban a tekintetben, hogy az egyes jogintézmények mi a funkciója, milyen szerepet töltenek be az adott jogrendszerben.

A Kúria által is hivatkozott Pp. 271. § (1) l) pontja a következőképpen szól:

„Nincs helye felülvizsgálatnak

...

l) ha azt törvény kizárja.”

Ebből következően más törvénynek kifejezetten azt kellene kimondania, hogy pl. valamely döntés ellen a Pp. 271. § (1) a) pontjával összhangban felülvizsgálatnak nincs helye, vagy pl. azt, hogy a döntés ellen a Pp. 270. §-a szerinti felülvizsgálatnak nincs helye. Azaz bármely törvénynek egyértelműen a Kúria általi felülvizsgálatot kell kizárnia.

De a 2005. évi XVII. törvény Kúria által felhívott 3. § (4) bekezdése nem így rendelkezik, hanem azt mondja, hogy: „>>további jogorvoslatnak<< helye nincs”. Ezt a rendelkezést – mivel nem arról szól, hogy a Kúria általi felülvizsgálatot zárná ki – a jogalkotó általi céljára figyelemmel kell értelmezni.

A 2005. évi XVII. törvény a Magyar Köztársaság Kormánya által T/14604. számon előterjesztett törvényjavaslat alapján született. A javaslat előadója Dr. Petréttei József igazságügy-miniszter volt.

A törvényjavaslat indokolása mindjárt az elején leszögezi, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke biztosítja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Ebből kiindulva aztán részletezi, hogy mi is a legfőbb célja az egész törvényjavaslatnak:

„A javaslat legfőbb célja a közigazgatási eljárások során hozott határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó szabályoknak az Áe.-t felváltó Ket. rendelkezéseihez történő igazítása és a Ket. hatálybalépése folytán szükséges módosítások törvénybe iktatása. A javaslat tartalmazza az eddig bírói gyakorlatban kimunkált, azonban mindenképp törvényi szabályozást igénylő kérdések, jogintézmények eljárási törvénybe történő beépítését is. A javaslatban szereplő jogszabály-módosítások feltétlenül szükségesek egyrészt a Ket. Hatálybalépése következtében beálló jogszabályi változások, másrészt a bírói gyakorlat kialakította szabályok törvényerőre emelése érdekében. A módosítások lehetővé fogják tenni, hogy a közigazgatási per egy – a közigazgatási eljárás szabályaihoz teljes mértékben igazodó – modern bírósági eljárássá váljon.

A közigazgatási per célja a közigazgatási határozatok törvényességének ellenőrzése, az állami és közigazgatási szervekkel szemben a személyek alapvető emberi és alkotmányos jogainak védelme. A közigazgatási per valójában a polgári per sajátos altípusa, alapvetően érvényesek rá a polgári eljárásjog általános alapelvei. Ennek megfelelően a közigazgatási perekre vonatkozó sajátos szabályok továbbra is a Pp. XX. fejezetén belül kerülnek elhelyezésre úgy, hogy a XX. fejezet által nem szabályozott kérdésekben a Pp.

általános szabályai irányadók."

A javaslat 1-4. § -aihoz fűzött részletes indokolás teljesen egyértelműsíti a helyzetet:

„A Javaslattal ezen részének elkészítése során az volt a cél, hogy a Pp. Módosításán túl csak azok a rendelkezések kerüljenek a jogszabályba, amelyekre a Ket. alkalmazása során a Pp. -vel való összhang szempontjából feltétlenül szükség van. Így a Javaslattal csak két – a Ket. (illetve az Áe.) által már létrehozott – jogintézménynek az utaló, illetve minimális eljárási szabályait tartalmazza, továbbá a fent kifejtett joghézagpótló általános utalást a Pp. XX. fejezetére. ...

3. A Ket. bevezeti egyrészt a közigazgatási végzés fogalmát, másrészt a Ket. 98. § (2)-(4) bekezdése lehetővé teszi egyes elsőfokú végzések ellen az önálló fellebbezést. E fellebbezés folytán másodfokon már az alapügytől elválva folyik a végzés elleni jogorvoslat, s így értelemszerűen a jogerős végzés elleni felülvizsgálatot sem lehet függővé tenni az alapügy kapcsán indított közigazgatási pertől. A Ket. 109. § (2) bekezdése utal arra, hogy törvény lehetővé teheti a végzések nemperes eljárásban történő felülvizsgálatát. [Itt – ellentétben a 20. §-sal – azért van szükség ilyen törvényi „engedélyre”, mert a 109. § (1) bekezdése keresetlevélről szól, azaz a felülvizsgálat tekintetében főszabályként perre utal.] A végzések felülvizsgálata gyakorlatilag teljes egészében a határozatok felülvizsgálatának menetét fogja követni.”

Az előterjesztő tehát világosan kimondta, hogy:

– Kizárólag a közigazgatási eljárások során hozott határozatok (rendes) bíróság általi felülvizsgálatát kívánja szabályozni (és nem a rendes bíróságok eljárásainak a Kúria általi törvényességi szempontú felülvizsgálatát), továbbá, hogy

– a törvényjavaslat célja, hogy a végzések felülvizsgálata gyakorlatilag teljes egészében a határozatok felülvizsgálatának menetét kövesse.

A határozat formájában meghozott közigazgatási érdemi döntések rendes bíróság általi felülvizsgálata ellen pedig – jogszabálysértésre hivatkozással – köztudomásúlag lehet Kúria általi felülvizsgálatot kérni. Mivel a törvény előterjesztője egyértelműen leszögezte, hogy a végzések és a határozatok rendes bíróság általi felülvizsgálata között semmilyen különbség nincs, ezért sem lehet a „további jogorvoslatnak helye nincs” kitételt úgy értelmezni mint amely a rendes bíróság eljárásának a Kúria általi felülvizsgálatáról szólna.

Tisztelt Alkotmánybíróság! A törvényjavaslatnak sem az általános, sem az 1-4. §-okhoz fűzött részletes indokolásában nincs egy szó sem arról, hogy a törvény a bírósági eljárásnak a Legfelsőbb Bíróság (a továbbiakban: LB), ma Kúria általi felülvizsgálatát kívánja megtiltani. Azaz semmiféle ilyen irányú korlátozó szándék nem állt a törvényjavaslat megalkotása mögött, így efféle szándék értelmezéssel sem tulajdonítható neki.

2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdésében foglalt „A bíróság végzése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.” rendelkezés tehát nem azt jelenti, hogy a bíróság eljárása, illetőleg a bíróság döntése ellen nem lehet rendkívüli perorvoslatot kérni, hanem azt,

hogy >>rendes<< jogorvoslat nem kérhető, azaz, hogy a bírói szakasz egyfokú, nem pedig kettő. (Többek között azért, mert egy átlagos közigazgatási eljárás már eleve két fokú.)

A magyar jogrendszerben a „további jogorvoslatnak helye nincs” kifejezés mindenhol azt jelenti, hogy >>rendes<< jogorvoslatnak nincs helye. Így pl.:

a T/5023. számú törvényjavaslatból született 2003. évi LXXIII. törvény 32. §-a előírta (ma már hatályon kívül), hogy:

„Az MVH elutasító döntésével szemben a pályázó írásban az MVH elnökéhez címzett kifogást terjeszthet elő a döntés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül. Az MVH elnöke a kifogást a benyújtástól számított harminc napon belül bírálja el. Az MVH elnökének döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.”

A 32. §-hoz fűzött miniszteri indokolás szerint:

„Az MVH elnökének döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye, az ügyfél ezt követően az ügyben már csak bírósághoz fordulhat.”

Tehát a törvényben az szerepelt, hogy „további jogorvoslatnak helye nincs”, mégsem szándékozott a jogalkotó sem a közigazgatási döntés rendes bíróság általi felülvizsgálatát megtiltani, pláne nem a bírósági eljárás rendkívüli kontrollját jelentő, a LB / Kúria általi felülvizsgálat intézményét érinteni.

Ugyanígy a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény 11. § (3) bekezdése annak hatálybalépésekor kimondta:

„Az (1) bekezdésben meghatározott másodfokú hatóság határozata ellen államigazgatási szerv előtt nincs helye további jogorvoslatnak, a kézbesítéstől számított harminc napon belül azonban a határozat felülvizsgálatát lehet kérni a bíróságtól.”

Mint látható, a nincs helye >>további jogorvoslatnak<< ebben az esetben sem jelentette, hogy ne lehetne bírósági felülvizsgálatot kérni, és értelemszerűen ez a rendelkezés semmilyen formában nem érinti a törvényszöveg által kifejezetten biztosított (rendes) bírósági felülvizsgálati eljárásnak a törvényességi szempontú felülvizsgálatát jelentő Kúria általi felülvizsgálat jogintézményét.

Ahol a jogalkotó kifejezetten ki akarja zárni a LB / Kúria általi felülvizsgálat lehetőségét ott pl. a következőképpen fogalmaz:

T/2933. számú törvényjavaslatból született 2007. évi LIX. törvény 1. §:

„... A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak, felülvizsgálatnak helye nincs. ... A bíróság döntése ellen felülvizsgálatnak helye nincs.”

Ennek a törvényjavaslatnak az indokolásban konkrétan szerepel is, hogy miért tiltják meg a LB / Kúria általi felülvizsgálat lehetőségét:

„Nem lehet sokáig kétséges, hogy a polgármesterrel szemben az összeférhetetlenségi ok fenn áll-e, mert a hosszadalmas eljárás az önkormányzat működőképességét veszélyeztetné. Az eljárás gyors

befejezéséhez fűződő érdekre tekintettel kizárt a felülvizsgálat lehetősége is. ... A közigazgatási hivatal által a bíróságnál kezdeményezett eljárásban a (3) bekezdés biztosítja a bírói döntés elleni fellebbezés lehetőségét, felülvizsgálatnak azonban itt sincs helye az eljárás gyors befejezése érdekében."

Magyarország Alaptörvénye és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke által biztosított a tisztességes eljáráshoz való joggal ellentétes az, ha bárki egy jogszabályi rendelkezést annak jogalkotó által szándékolt céljával össze nem illően, jogkorlátozó módon értelmez.

A Kúria általi felülvizsgálat a magyar jogrendszerben jelenleg, illetőleg a Kúria eljárása idején sem volt „jogorvoslati eljárás”. Az egy olyan rendkívüli perorvoslati eljárás, amire kizárólag jogszabálysértés esetén van lehetőség és amely eljárásban a Kúria az alsóbb szintű bíróság eljárásának és jogerős döntésének a törvényességét vizsgálja.

A nemperes eljárásban azt a jogerős végzést lehet az ügy érdemében hozott döntésnek tekinteni, amellyel a bíróság az eljárást kezdeményező kérelmét elbírálja. Kétségtelen, hogy a DKMB végzése az ügy érdemében hozott jogerős végzés volt, hiszen az ügyet lezáró döntés volt, amelyben a bíróság nyolc oldalon keresztül reagált a keresetlevélben felvetett érdemi kifogásokra és amely döntés ellen (rendes) jogorvoslatnak nem volt helye.

A Pp. 270. § (2) bekezdése világosan kimondja, hogy a bíróság jogerős érdemi végzése ellen lehet felülvizsgálatot kérni, a 2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdése pedig sem szövegében sem a törvényhez fűzött miniszteri indokolásban nem tartalmazza, hogy a Kúria általi felülvizsgálat mint rendkívüli perorvoslati lehetőség kizárt lenne az olyan típusú döntésekkel szemben, amelyet jelen ügyben a DKMB hozott.

A törvényi rendelkezésnek az előterjesztő kormányt képviselő miniszter által megfogalmazott céljával, a rendelkezés jogi-nyelvtani értelmével és a felülvizsgálat intézményének rendszertani szerepével össze nem egyeztethető értelmezés tisztességtelen, hiszen, a kérelmezőt elzárja attól, hogy ügyében eljáró egyfokú bírósági eljárás törvényességét a Pp. által biztosított felülvizsgálati eljárás keretében érdemben megvizsgálják.

A Kúria általi értelmezés csak akkor lenne az Alaptörvénnyel összeegyeztethető, ha az valóban és kifejezetten a Kúria általi, a Pp. 270-275. §-ai által szabályozott „Felülvizsgálat” lehetőségét zárná ki. Ahogyan fentebb bemutatásra került, ilyen értelmezést sem a szövegszerű, sem a törvény célja szerinti, sem a rendszertani, sem a logikai, sem a történeti személetű értelmezés nem támaszt alá.

Ebből következően a Kúria a 2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdésben foglalt rendelkezést indokolatlanul (jogalap nélkül) kiterjesztő módon értelmezte, amely sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.

V.

A jogorvoslati lehetőségek kimerítettsége

A DKMB 2013. május 14. napján hozott 9.Kpk.29.698/2013/3. számú végzése ellen nem volt helye jogorvoslatnak, az az ügy érdemében hozott jogerős végzés volt.

Az érdemi jogerős végzés ellen a Kúriához felülvizsgálati kérelem került benyújtásra a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján. A Kúria Kfv.IV.35.475/2013/2. számú döntésének kézhezvételére 2013. 10. 18. napján került sor.

VI.

Nyilatkozat felülvizsgálati eljárás, perújítás tekintetében

Felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, az a fentiekben kifejtettek szerint lezárult. Perújítás vagy más rendkívüli perorvoslat sincs folyamatban.

Debrecen, 2013. 12. 05.

Tisztelettel:

TERRA-KONT Kft.
Indítványozó képviselőjében:


Dr. Dufka József
Ügyvéd
4026 Debrecen, Bethlen u. 35. Fsz. 2.
Adószám: 50227028-2-29

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
3. A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.Kpk.29.698/2013/3. számú végzése
4. A Kúria Kfv.IV.35.475/2013/2. számú végzése